

102/2002

Raport Badawczy

RB/31/2002

Research Report

**Sprawozdanie z wykonania Zadania 2
“Optymalizacja istniejącego systemu
zarządzania w Urzędzie Celnym w
Warszawie oraz Urzędzie Celnym –
Port Lotniczy Okęcie” wykonane
w ramach projektu celowego
(Nr 2952/C.H02-6/2001)**

E. Michalewski

**Instytut Badań Systemowych
Polska Akademia Nauk**

**Systems Research Institute
Polish Academy of Sciences**

POLSKA AKADEMIA NAUK

Instytut Badań Systemowych

ul. Newelska 6

01-447 Warszawa

tel.: (+48) (22) 8373578

fax: (+48) (22) 8372772

Kierownik Pracowni zgłaszający pracę:
Dr Barbara Maźbic-Kulma

Warszawa 2002

Sprawozdanie z wykonania

Zadania 2

Optymalizacja istniejącego systemu zarządzania w Urzędzie Celnym w Warszawie oraz
Urzędzie Celnym-Port Lotniczy Okęcie

z prac badawczo-rozwojowych pn.:

**Opracowanie metod, algorytmów i programów komputerowych do projektowania
struktury organizacyjnej i optymalizacji procesów decyzyjnych w służbie celnej**

wykonanych w ramach projektu celowego pn.:

**Informatyczny system zarządzania zasobami ludzkimi, przepływem informacji i
wspomagania procesów organizacyjnych w służbie celnej**

na podstawie umowy Nr 2952/C.H02-6/2001 z dnia 5 lipca 2001 r., zawartej pomiędzy:

Komitetem Badań Naukowych,

i wnioskodawcą projektu celowego:

Głównym Urzędem Cel

oraz realizatorem prac badawczo-rozwojowych:

Instytutem Badań Systemowych PAN w Warszawie (IBS PAN).

*****

W okresie 24.11.2001 r. – 11.01.2002 r. zrealizowano częściowo zadanie nr 2 projektu celowego, zgodnie z harmonogramem prac badawczo-rozwojowych. Zadanie to składa się z 5 następujących podzadań, przy czym do 31.12.2001 r. zrealizowano zgodnie z planem podzadania 2.1, 2.2 i 2.3.

Zadanie 2

Optymalizacja istniejącego systemu zarządzania w Urzędzie Celnym w Warszawie oraz Urzędzie Celnym-Port Lotniczy Okęcie

Podzadanie 2.1

Analiza diagnostyczna powiązań informacyjnych

Podzadanie 2.2

Analiza diagnostyczna drzewa celów w obiekcie

Podzadanie 2.3

Analiza diagnostyczna struktury organizacyjnej obiektu

Podzadanie 2.4

Wielowariantowe projektowanie modyfikacji usprawniających

Podzadanie 2.5

Analiza porównawcza proponowanych usprawnień i wybór najlepszego rozwiązania zmodyfikowanego systemu zarządzania

Szczegółowy opis przebiegu wykonanych prac w ramach zadania 2 jest następujący:

W okresie 24.11.2001r. - 10.12.2001 r.

W tym okresie przeprowadzono pełną analizę diagnostyczną danych uzyskanych po zakończeniu zadania 1. Ze względu na to, że na tym etapie nie były prowadzone badania psychosocjologiczne oraz pominięto zasoby przeznaczone na realizację celów, niektóre objawy nie mogły być zidentyfikowane z powodu braku tych danych. Diagnozę wykonano dla dwóch progów wrażliwości – najniższego (1-2) i najwyższego (8-9). Wyniki szczegółowe diagnozy, będące częścią realizacji podzadań 2.1, 2.2, 2.3 i 2.4, przedstawiono w

załączniku 1. Stanowią one podstawę do wstępnej weryfikacji merytorycznej przez zespół GUC. Ponieważ najniższy poziom wrażliwości diagnozy ujawnił wystąpienie syndromu 1 („System informacyjny”), dlatego zespołowi GUC w pierwszej kolejności przekazano wyniki tych objawów, które wchodzą w skład tego syndromu i jednocześnie są objawami pierwotnymi, a mianowicie: OB-01 „Identyczni dostawcy”, OB-02 „Brak rzeczywistego odbiorcy”, OB-05 „Punktowe źródło opóźnień”, OB-08 „Punktowe źródło błędów” i OB-13 „Dysfunkcjonalność”.

W okresie 11.12.2001r. - 31.12.2001 r.

W tym okresie została przeprowadzona przez zespół GUC wstępna weryfikacja merytoryczna dostarczonych wyników diagnozy (częściowa realizacja podzadania 2.5). Jest to bardzo ważny etap pracy, ponieważ od rzetelności tej weryfikacji zależy wiarygodność wyników analizy diagnostycznej zarówno dla objawów bezpośrednio związanych z weryfikowanymi danymi, jak też dla objawów wtórnych. Dane po weryfikacji zostały wykorzystane do kolejnej analizy diagnostycznej. Wyniki szczegółowe tej diagnozy, będące zakończeniem realizacji podzadań 2.1, 2.2 i 2.3, przedstawiono w załączniku 2. Przekazano je do kolejnej weryfikacji merytorycznej, realizowanej przez zespół GUC.

W okresie 1.01.2002r. - 11.01.2002 r.

Przeprowadzono szczegółową weryfikację merytoryczną zarówno wszystkich objawów, jak też parametrów wpływających na ich wynik. Praca została przeprowadzona dwuetapowo – na pierwszym zespół GUC dokonał ostatecznej weryfikacji merytorycznej wyników diagnozy (częściowa realizacja podzadania 2.5), na drugim zaś zespół IBS PAN na

tej podstawie zmodyfikował zawartość Bazy Danych (wprowadzono ponad 6.300 zmian) i wykonał końcową diagnozę (częściowa realizacja podzadania 2.4). W tym momencie uzyskano kompletną Bazę Danych, będącą punktem wyjścia dla ostatecznej realizacji Zadania 2. Uzyskane na tym etapie wyniki mają istotny wpływ również na użyteczność wspomaganego komputerowo projektowania systemu zarządzania. Wyniki ostatecznej analizy diagnostycznej stanowią projekt usprawnień w zakresie powiązań informacyjnych, struktury organizacyjnej oraz drzewa celów.

Tak na przykład dla objawu OB-01 (Dublowanie czynności) w przypadku Urzędu Celnego w Warszawie wykryto 27 przypadków, które razem obejmują 3.350 h/rok. Natomiast dla Urzędu Celnego Warszawa – Okęcie wykryto 18 przypadków, które razem obejmują 4.220 h/rok.

Powyższe działania umożliwią bardziej racjonalne wykorzystanie stanowisk i zasobów kadrowych.

Analiza diagnostyczna drzewa celów dla Urzędu Celnego w Warszawie i Urzędu Celnego – Port Lotniczy Okęcie wykryła cały szereg nieprawidłowości. Tak, na przykład „cele papierowe” wystąpiły 23 razy w Urzędzie Celnym w Warszawie i 14 razy w Urzędzie Celnym – Port Lotniczy Okęcie

W celu sprawnej realizacji podzadań 2.1, 2.2, 2.3, i 2.4 dokonano, w ramach wykonania zadania 6 harmonogramu prac badawczo-rozwojowych, zakupu aparatury badawczo-obliczeniowej.

W dniu 23.01.2002 r. dokonano odbioru wyników wyżej wymienionych podzadań i częściowego wykonania zadania 2, przy czym w załączonym do sprawozdania protokole odbioru znalazły się następujące uwagi Komisji Odbioru:.

- Zadanie 2 prac badawczo-rozwojowych było realizowane zgodnie z planem, a uzyskane na tym etapie wyniki zostały dobrze udokumentowane w formie ‘Sprawozdania z częściowego wykonania zadania 2 projektu celowego’.
- Uważa się, że prace badawcze w dziedzinie komputerowo wspomaganego systemu zarządzania Służbą Celną mogą i powinny być kontynuowane w ramach przewidzianych umową ze względu na ich bardzo duże znaczenie dla gospodarki narodowej i spodziewane efekty organizacyjne i ekonomiczne. W szczególności dotyczy to kontynuacji zadania 2, zamykającego prace w obszarze urzędów celnych.
- Biorąc pod uwagę zmiany przewidywane w projekcie reorganizacji administracji państwowej należy, po zakończeniu zadania 2, odpowiednio zmodyfikować następne etapy pracy (w postaci aneksu do umowy). Pozwoli to nie tylko efektywnie spożytkować dotychczas uzyskane wyniki wykonanej pracy (i poniesione nakłady), ale pozwoli spodziewać się skutecznego i pożytecznego zakończenia całości prac.

